

Hi [10.2.e],

Hierbij korte stand van zaken, ook afgestemd met het team.

Ter beslissing:

- [11.1]

Stand van zaken: (op chronologische volgorde)

- PA heeft het herstructureringsplan nagerekend en constateert dat het plan nog niet aan alle voorwaarden voldoet. Op dinsdag **13 oktober** hebben beide ministers 3 punten meegegeven aan KLM. Overall hebben we KLM meegegeven dat we twijfels hebben over hoe structureel de nu opgenomen maatregelen zijn (de arbeidskosten zitten met deze aanpak zo weer op het oude niveau). Ook is het ons nog steeds onduidelijk wat er precies gebeurt met de **arbeidskosten**.
- Dinsdag **13 oktober** hebben wij met de CFO van KLM gebeld om hier meer duidelijkheid over te krijgen.

[10.2.g] [10.2.g]

- Op Donderdag **14 oktober** in een call met [10.2.f] [10.2.e] [10.2.e] concludeerde we dat de afspraken die met de bonden zijn gemaakt niet structureel zijn en alleen op hoofdlijnen voor 2 á 3 jaar. Sterker nog, de afspraken die (de aankomende tijd met KLM en de bonden) worden gefinaliseerd zullen waarschijnlijk een protocol worden op de CAO met een looptijd tot het einde van die CAO (voor de piloten tot eind 2021 en voor cabine/grond tot eind 2022). Mochten KLM en de vakbonden er in de tweede onderhandeling niet uitkomen dan zullen de oude afspraken weer gelden.

Mogelijke opties voor de beantwoording aan de Tweede Kamer en KLM in de brief op 26 Oktober:

1. Nee – niet goed genoeg, uitstel geven voor een nieuw voorstel (+ eventueel terug naar de bonden)
2. Ja mits – we geven een gedeelte van de lening nu + een nieuw plan voor het einde van het jaar
3. Ja mits – we trancheren de lening tot 1 mld. euro voor het einde van het jaar + een nieuw plan voor het einde van het jaar

[11.1]

Toelichting

[10.2.g]

Conclusies van PA:

- PA heeft het herstructureringsplan nagerekend en constateert dat het plan nog niet aan alle voorwaarden voldoet. We hebben de volgende punten meegegeven aan KLM. Overall hebben we KLM meegegeven dat we twijfels hebben over hoe structureel de nu opgenomen maatregelen zijn (de arbeidskosten zitten met deze aanpak zo weer op het oude niveau).
- PA heeft punten geïdentificeerd waar extra stappen gezet kunnen worden. Om de 15% eis te halen, lijkt op dit moment in elk geval een additionele 10.1.c besparing nodig te zijn in 2025.
 1. De **beïnvloedbare kosten** worden door KLM gedefinieerd als 50% van al hun kosten. Dit is op korte termijn (tot 2023) waar, maar zou volgens ons op lange termijn (2023 en verder) tot 70% kunnen oplopen. Dan is een additionele besparing nodig van 10.1.c Dit is relevant voor de aspecten waarop 15% kostenreductie mogelijk/nodig is. Op dit moment ligt de focus vooral op arbeidskosten, terwijl bijvoorbeeld 10.1.c en 10.1.c op de langere termijn ook als beïnvloedbare kosten kan worden aangemerkt en dus ook meegenomen zou moeten worden.
 2. Het is onduidelijk hoe de **productiviteitsverbetering** wordt behaald. 10.2.g
10.2.g
10.2.g De experts van PA zullen de prognoses verder onderzoeken gedurende hun gesprekken met het management van KLM.

Overig

- 10.2.g